

**ΕΘΝΙΚΟΝ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ: ΕΡΕΥΝΑ,
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»

ΧΑΤΖΕΛΕΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑ Τ.Ε. , ΚΛΙΝΙΚΗ COVID-19, ΓΝ «ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ» ΒΟΥΛΑΣ

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΚΩΝ/ΝΟΣ Ν. ΣΥΡΙΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΚΠΑ

ΜΕΛΟΣ : ΚΟΤΤΕΑΣ ΗΛΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΚΠΑ

ΜΕΛΟΣ : ΓΚΙΟΖΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΟΣ

Εισαγωγή

- Η παρούσα μελέτη αφορά τη διερεύνηση της επίδρασης της πανδημίας στην ποιότητα των νοσηλευτικών υπηρεσιών.
- Η ανθρωπότητα έχει αντιμετωπίσει διάφορες πανδημίες ανά τους αιώνες. Οι πιο γνωστές που έχουν στοιχίσει μεγάλο αριθμό ζώων είναι η πανώλη, η χολέρα και η γρίπη.
- Πρωτεύοντα ρόλο στην φροντίδα των ασθενών με Covid-19 έχουν οι νοσηλευτές των οποίων η επαγγελματική και προσωπική ζωή άλλαξε εξολοκλήρου.

Ρόλος των νοσηλευτών την περίοδο της πανδημίας

- Ο ρόλος των νοσηλευτών κατά τη διάρκεια μιας πανδημίας είναι πολύ σημαντικός και σχετίζεται αφενός με τη **διαδικασία της πρόληψης** και αφετέρου με την **φροντίδα του ασθενή** και την αντιμετώπιση της όποιας λοίμωξης πάντα κατευθυνόμενοι από το ιατρικό προσωπικό.
- Αναφορικά με τη νόσο Covid-19, οι νοσηλευτές διαδραμάτισαν από την αρχή πολύ σημαντικό ρόλο. Ήταν αυτοί που **βοηθούσαν στη διαδικασία διαλογής** των ασθενών στα νοσοκομεία, **παρείχαν φροντίδα** στα άτομα που ασθενούσαν από τον ιό, **επικοινωνούσαν** με τους υπόλοιπους επαγγελματίες υγείας, **στήριζαν** την προσπάθεια των γιατρών στην αντιμετώπιση της νόσου, **παρείχαν εκπαίδευση** στους πολίτες για την καλύτερη πρόληψη και προστασία από τον κορονοϊό.

Επιπτώσεις της πανδημίας στα συστήματα υγείας

- Η πανδημία **άσκησε πίεση στο σύστημα υγείας** δημιουργώντας καθυστερήσεις σε προμήθειες μηχανημάτων, αντιδραστηρίων και αναλώσιμων, ελλείψεις προσωπικού και καθυστερήσεις στις αναλύσεις δεδομένων της ποιότητας.
- Βρήκε **το σύστημα της υγείας ελλιπές** και το άφησε σε κρίση με νοσοκομεία στα πρόθυρα της κατάρρευσης με υπερχείλιση της χωρητικότητάς τους και το προσωπικό αντιμέτωπο με έναν νέο, **άγνωστο ιό**.
- Τα δημόσια νοσοκομεία εμφάνισαν τεράστιες ελλείψεις σε εξοπλισμό ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) , αφήνοντας εκτεθειμένο το προσωπικό με συνέπεια την ταχύτατη εξάπλωση του ιού στους υγειονομικούς.
- Ανύπαρκτο σχέδιο πρώτης ανάγκης σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Στόχοι ΔΟΠ Συστημάτων Υγείας

- Οι στόχοι για τα συστήματα υγείας στο πλαίσιο της διοίκησης ολικής ποιότητας είναι :
 - Αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και τεχνική επάρκεια
 - Ασφάλεια
 - Προσβασιμότητα υπηρεσιών και ανάπτυξή τους με επίκεντρο τον ασθενή
 - Συνέχεια φροντίδας
 - Διαπροσωπικές σχέσεις

Ψυχολογικές επιπτώσεις της COVID-19

Ο εγκλεισμός, η απομόνωση, η υποχρεωτική καραντίνα πολλών ημερών, ο περιορισμός απλών, καθημερινών δραστηριοτήτων είχε σαν αποτέλεσμα το ποσοστό κατάθλιψης να αυξηθεί σε παγκόσμιο επίπεδο στους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας.

- Φόβος για τον άγνωστο ιό και τις συνέπειες του
- Άγχος – Stress
- Εξάντληση – Κόπωση
- Κατάθλιψη

Οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας

- **Η κρίση της υγείας οδήγησε σε μια μεγάλη οικονομική κρίση.** Και οι 31 ευρωπαϊκές χώρες παρουσίασαν αρνητική οικονομική ανάπτυξη το δεύτερο τρίμηνο του 2020 με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ισπανία να πλήττονται περισσότερο ενώ η Φιλανδία, η Εσθονία, η Νορβηγία και η Λιθουανία να επηρεάζονται λιγότερο (OECD/European Union, 2020)
- Ο μόνος τρόπος για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του ιού ήταν η «**ισοπέδωση της καμπύλης**» **μεταδοτικότητας** με τα εξής αυστηρά μέτρα:
 - Αναστολή λειτουργίας εργασιακών χώρων
 - Περιορισμός μετακινήσεων, συναθροίσεων, ταξιδιών και απαγόρευση κυκλοφορίας
 - Αυξημένα μέτρα ατομικής υγιεινής
 - Ανίχνευση και ιχνηλάτηση κρουσμάτων και επιβολή καραντίνας
- Οι περιορισμοί αυτοί οδήγησαν σε **απώλεια εισοδήματος** στο μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού και σε οριστικό κλείσιμο επιχειρήσεων.

Συμπεράσματα για την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας - Μελλοντικά μαθήματα προσαρμογής σε κρίσεις

- Η διασφάλιση ότι τα **εμβόλια για τη νόσο Covid-19** είναι **προσβάσιμα σε όλους** είναι μια ανάσα ανακούφισης για το σύστημα υγείας. Όμως ο περιορισμός του ιού εξακολουθεί να είναι απαραίτητος και μετά από την έλευση των εμβολίων.
- Ωστόσο αυτό που κάνει τα συστήματα υγείας ισχυρότερα και πιο ανθεκτικά, είναι η **αποτελεσματική επένδυση στην πρωτοβάθμια περίθαλψη**, η προαγωγή της υγείας, η αύξηση του προσωπικού και η πρόληψη των ασθενειών.
- Ενώ η ανθεκτικότητα είναι μια πολύ βασική έννοια, η εφαρμογή της στα συστήματα υγείας είναι σχετικά νέα.

Επιπτώσεις της πανδημίας στις νοσηλευτικές υπηρεσίες διεθνώς

- Όλος ο πληθυσμός, ανεξαιρέτως, έχει πληγεί από την πανδημία. Όμως οι επαγγελματίες υγείας αναγκάστηκαν να αντιμετωπίσουν τις πιο αρνητικές συνέπειές της: το θάνατο, τη μοναξιά, τον φόβο, τον κίνδυνο μετάδοσης και την υπερφόρτωση εργασίας.
- Ωστόσο, κατά τη διάρκεια αυτών των μηνών, το **νοσηλευτικό προσωπικό** ήταν και παραμένει εκεί, στην **πρώτη γραμμή**, χάρη στην ικανότητά του για ανθεκτικότητα, που βοήθησε να ξεπεράσει τις αντιξοότητες, να μάθει από αυτές και να αποκτήσει την απαραίτητη δύναμη για να συνεχίσει τον δύσκολο αγώνα.
- Είναι ώρα για ενέργειες και **διαρθρωτικές αλλαγές** ώστε να γίνουν πιο ορατοί οι νοσηλευτές και να διασφαλιστεί η **επαγγελματική και κοινωνική αναγνώριση** που τους αξίζει.

Επιπτώσεις της πανδημίας στις νοσηλευτικές υπηρεσίες στην Ελλάδα

Τα κύρια προβλήματα είναι:

- Τα νοσηλευτικά καθήκοντα και οι αρμοδιότητες στην Ελλάδα δεν έχουν καθοριστεί επαρκώς
- Η κοινοτική νοσηλευτική (σχολική, κατ'οίκον φροντίδα) δεν είναι πολύ ανεπτυγμένη
- Υφίσταται σημαντική έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού, ιδιαίτερα στα νοσοκομεία
- Υπάρχει σημαντική έλλειψη κλινικών οδηγιών
- Η συνεχής εκπαίδευση που προσφέρεται στο νοσηλευτικό προσωπικό είναι ανεπαρκής

Τρόποι βελτίωσης της κατάστασης για τη νοσηλευτική στην Ελλάδα

- Καθιέρωση καθορισμένων νοσηλευτικών καθηκόντων και ευθυνών
- Δημιουργία και τήρηση ενημερωμένων κλινικών πρωτοκόλλων
- Πρόσληψη νοσηλευτικού προσωπικού για την κάλυψη των αυξημένων νοσοκομειακών αναγκών
- Προσφορά κινήτρων για επαγγελματική εξέλιξη

Συζήτηση-Συμπεράσματα

- Είναι γεγονός ότι η **πανδημία προκάλεσε μεγάλη πίεση στα συστήματα υγείας** δοκιμάζοντας τις αντοχές της οικονομίας, των κυβερνήσεων, την ψυχική υγεία των πολιτών, των υγειονομικών και την εμπιστοσύνη των πολιτών στις κυβερνήσεις και στα συστήματα υγείας.
- Όπως κάθε κρίση έτσι κι αυτή, αποτελεί μία **ευκαιρία αναθεώρησης των προβληματικών σημείων** των συστημάτων υγείας σχετικά με τις ελλείψεις και την **αναβάθμιση ποιότητας** των παρεχόμενων υπηρεσιών όπως και τον **επανακαθορισμό των προτεραιοτήτων** στον τομέα της υγείας.
- Η **πανδημία βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη**, όμως είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι με την πάροδο του χρόνου, **μετά την έλευση των εμβολίων** και με μεγάλο ποσοστό ανοσίας πλέον, είναι σαφώς **πιο εύκολα αντιμετωπίσιμη**.

Συζήτηση-Συμπεράσματα

- Όσον αφορά τη χώρα μας, οι Έλληνες σαν λαός, από αρχαιοτάτων χρόνων έχουμε μάθει να δίνουμε μάχες και να τις κερδίζουμε. Έτσι και από αυτή τη μάχη βγήκαμε **ΝΙΚΗΤΕΣ!**
- Ας γίνουμε εμείς το λαμπρό παράδειγμα για μια νοσηλευτική φροντίδα βασισμένη στην **ενσυναίσθηση** και στην **αγάπη προς τον ασθενή**. Γιατί μπορεί να μη γνωρίζουν πως είμαστε, μπορεί να ξεχάσουν το όνομα μας, όμως **ποτέ δε θα ξεχάσουν πως τους κάναμε να νιώσουν!!!**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!!!